

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Гъэмэфэ зекло уахътэр

аублагъ

Жъоныгъокэ зыгъэпсэфыгъо мафэхэр мыгъэрэ ильесым изекло уахътэ икъызэуухын ублаплэ фэхъугъэх.

Блэкыгъэ гъемафэм къыгъенэфагъ зеклохэм яштоигъоныгъехэр, яамалхэр зэрээблэхъугъехэр — хэгъэгум ишьольтырхэр ахэм нахь якууплэ хъугъяа. Зыщагъэпсэфынэу щылэ мазэмэр жъоныгъуакіэмэр тишьолтыр къихъэрэ цыфхэм япчагъэ зэрэбэм фэдэу, гъэмэфэ мэзищими республикем къаклохэрэм япчагъэ къыщыкъэрэ. Жъоныгъокэ мэфэкіэм гъэрекло Мыекъопэ районым зекло мин 35-рэ фэдиз къихъеягъ, мыгъи ашкъыщымыкагъэ алъытэ.

АР-м зеклонымкэ ыкчи зыгъэпсэфыпэ чыплэхэмкэ и Комитет итхаматэ игуадзэу Джарымэ Бэлэ тызэрэцгъэзэгъозагъэмкэ, 2022-рэ ильесым щыублаагъэу лъэпкэ проектэу «Зеклонир ыкчи хъэкэ пэгъокынным индустрие» зыфиорэм епхыгъе юфтхабзэхэр Адыгейим щагъэцакъэх. Ахэр АР-м икъэралыгъо программэу «Зеклонир ихэхъоныгъ» зыфиорэм къихъебитэх. 2024-рэ ильесым нэс ар агъзэцкэшт. Зыгъэпсэфыпэу «Лэгъонакъэ» къызэуухыгъэ хъуным пае ишыкъягъе инфраструктурэм ипхырышин 2023-рэ ильесым лъагъэктотшт. Гузылээм пае, зекло инфраструктурэм хэхъоныгъе егъешыгъенымкэ проект 34-мэ къэралыгъо йэпилэгъур гъэрекло къырахыгъ. Модульнэ хъаклэхэм яшынкэ проектхэм язэнэкъуу Адыгейр хэлажье ыкчи а лъэнэкъомки къэралыгъо йэпилэгъум щэгүгъи. Хэгъеунэфыкъягъэн фое я 5 — 9-рэ класхэм ашеджэхэрэр яхэку ичыопс, итариихъ нахь дэгъо щыгъозэнхэм пае ыпкэ зыхэмийл зекло гъогухэр республикэм зэрэшызэхашэхэрэр. Зекло паркэу «Дахъо итьхэйхъун» зыфиорэм ишыкъягъэ гъогу ыкчи инженернэ къаклюаплэхэр ешэллэгъэнхэм епхыгъе юфтхабзэхэр 2023-рэ ильесым лъыкъотштых. Республикаем ичыгулаххэу инвестиционнэ программэхэм ахууцоххэм ягъенэфэн Комитетым зэшүүхэх.

Шэртэнэ Мурат.

Дахъо пэблагъэу къыпэуль Джэгокто гъехъунэм щашыщт зекло комплексым, зээгъыныгъэу ашыгъэхэм адиштаа, гъэстныиныхъэ шхъуантэм ыкчи электроэнергием якъаклюаплэхэр раашаллэх. Зыгъэпсэфыпэлэхэр федеральнэ гъогум езыпхыщт лъэмийджхэм яшын мы ильесым

аублэшт. Ювшэнхэр 2024-рэ ильесым нэс зэшүахыщтых.

Адыгейим изекло гъогухэм ахэхъо. Клэхэр реестрэм хэгъэхъэгъэнхэм епхыгъе ювшэнхэр зэлвимью лъэклюатэх. Мыекъуапэ итариихъ чыплэхэм нэуласэ уафээшишырэ экспурсие зекло гъогухэр гъэрекло ашкъахъяа-

гъэх. «Евгений Шварц и Мыекъуап» зыфиорэр ахэм зэу ашыщ. Зекло гъогукэхэу къыхагъэшыхэрэм Комитетым щыхэпплэхэнхэр фэхъазырых. Ахэм адырагъэштагъэ хүумэ, зекло операторхэм ядэкыгъохэм ахагъууцоххэм.

ТЭУ Замир.

Ныдэльфыбзэр
нахь дэгъоу
языгъашэхэрэр

Урысые зэнэкъоюу «Ныдэльфыбзэмкэ ыкчи литературэмкэ клэлэгъэджэ анахь дэгъу» зыфиорэм изэфэхъысыжъхэр мы мафэхэм къэнэфа-гъэх.

«Егъэджэн программэхэр ныдэльфыбзэклэ зыгъэцкээрэ клэлэпли анахь дэгъу» зыфиорэ лъэнэйкъор мы ильесым апэрэу къыхагъэхагъ, ашкъыхэкіеу клэлэплихэри зэнэкъоуугъэх.

Муниципальнэ уцуగъом анахь дэгъоу зыкъыцызгъэлэгъогъэ клэлэгъэджжи 7 ыкчи клэлэпли 7 зэнэкъоуум хэлэжагъ. Адыгабзэм изэгъэшэнкэ шэныгъэу алэклэлхэмкэ ахэм зауштагъ.

Сэнауущыгъэ ин зыхэль клэлэгъаджэхэр ыкчи клэлэплихэри къыхагъэшыгъэнхэр, ахэм ялофшлакэ нэмыххэм щысэ афэхъуныр ары пшээрэиль шхъяа-иэу зэхэшаклохэм зыфагъэуцжыриэр.

Зэфэхъысыжъхэм къызэрагъэлэгъуагъэмкэ, Адыгэ республикэ гимназием адыгабзэмэр адыгэ литературэмрэкэ икэлэзэгъаджэу Мыгу Анжелэ апэрэ чыплээр къыдихыгъ ыкчи «Ныдэльфыбзэмкэ ыкчи литературэмкэ клэлэгъэджэ анахь дэгъу» зыфиорэ цээр къыфагъэшьошагъ. Кошхэблэ районымкэ клэлэцыкъу ыгыыпэу N 1-м икэлэпли Шъэоцыкъу Фатимэт «Егъэджэн программэхэр ныдэльфыбзэклэ зыгъэцкээрэ клэлэпли анахь дэгъу» зыфиорэр къылэжкыгъ.

Хагъэунэфыкъырэ ятлонэрэ чыплээр къыдахыгъ Кошхэблэ районымкэ гурит еджаплэу N 2-м адыгабзэр ыкчи адыгэ литературэр щязыгъэхъырэ Бжьэц Фатимэ, Мыекъуап дэт клэлэцыкъу ыгыыпэу N 28-м икэлэпли Стлашъу Аминэт.

Ящэнэрэ чыплээр къафагъэшьошагъ Мыекъуап дэт гимназиу N 5-м адыгабзэмкэ ыкчи адыгэ литературэмкэ икэлэгъаджэу Брантэ Мирэрэ Адыгэ-къалэ дэт клэлэцыкъу ыгыыпэу N 4-м икэлэпли Гъонэжкыкъо Саидэрэ.

(Икъэух
я 2-рэ нэклубъом. ит).

ТичыпIэгъу илIыгъэшIапIэ щыIагъэх

1941-рэ ильесым ибжыхъэ Аандырхьое Хъусен Борэжь ыкъом Луганска хэкумкэ селоу Дьяково лыхъужъныгъэшхо щызэрихъагъ. Къезыухъурэихъэгъ нэмэцхэм «Урысхэм зыкъатырэп!» ыуу якууи, гранатэу ахидзагъэхэмкэ апсэ ыуихыгъ, ежыри а чыпIэм щыфэхыгъ.

Аандырхьое Хъусен — ТидзэкъулыкъушIэ-
ыцэ зыхыре дивизион-
ным идзэкъулыкъушIэхэр
лыхъужъныгъэшхо ащ зы-
щызэрихъэгъе чыпIэм
Теклонигъэм и Мафэ еху-
лэу щыIагъэх. Хъусен
Борэжь ыкъор зыщагъэ-
тылыгъэ къош къэхальэр
ахэм зыпкъ рагъэуцо-
жыгъ.

— ТидзэкъулыкъушIэ-
хэу хэушхъафыкъигъэ
дээ операцием хэлажье-
хэрэм, тятэхэу, тятэхъэу
тихъэгъэгу ишхъафиты-
ныгъэ къезыухъумагъэхэм
«тхъашуягъэлэсэ» ясэло.
Ахэм ашыщ Советске
Союзым и Лыхъужъэу
Аандырхьое Хъусен Бо-
рэжь ыкъор. Я 3-рэ Мые-
къолэ артиллерийскэ диви-
зионэу хэушхъафы-
къигъэ дээ операцием
хэлажъэрэм ащ ыцэ ехы.
Хэлэгур псээмийблэжъэу
къезыухъумэрэ тидзэкъол-
хэм, нахыжхэм яхэбээ
шлагъохэр лызыгъэху-
тэхэрэм льешэу тарэгушо!
— юыуагъ Адыгейим и
Лышхъэ.

Ныдэлъфыбзэр нахь дэгъоу языгъашIэхэрэр

(Икъех).

Теклонигъэ ыкъи ха-
гъунэфыкъирэ чыпIэхэр
къыдэзыхыгъэхэм дипломхэмрэ ахьщэ шу-
хъафтыхамэрэ афагъэ-
шьошвэштых.

Мыгу Анжелэрэ Шъэо-
цыкly Фатимэтрэ Къэ-
рэшэе-Щэрджэс Республи-
кэм щыклошт Урысые
зэнэкъокум хэлэжье-
штых.

Мыгу Анжелэ ильес
26-рэ хъугъэу ыгукли,
ыпсэки фэщаагъэу адыга-
бзэр къэлэджехкэ цы-
къухэм аргъаша.

Къэлэеgeхдээжэ пэры-
тый адыгабзэр аригъэ-
шIэнэм пае хэушхъа-
фыкъигъэ программэ-
кэ аргъаша. Джэгүкэ
шыкъэм тетэу еджэгъу
сыхатхэр зэхечэх, лу-
рыупчъехэр бэрэ егъэ-
федэх. Джаш фэдэу про-
ектнэ иофшэнхэр зэхе-
щэх, гушилхэр сурэт-
хэмкэ зэхарегъэхууцох,
ребусхэр аргъашых.

Анжелэ гъэхэгъешу-
хэр иофшэнкэ ешых.
«Адыгабзэмкэ анах
къэлэеgeхдээжэ дэгъу»
зыфилорэ зэнэкъокум
2020-рэ ильесим хэ-
лэжэгъагъ ыкъи ха-
гъунэфыкъирэ чыпIэр
къыщидихыгъагъ. Джаш
фэдэу ильес заулэхэ
уздээлбэжжымэ, «Видео-
урок анах дэгъу» зы-
цэгъэ зэнэкъокум ап-
ре чыпIэр къыщифагъэ-
шьошгъагъ. Гъэрекло
Темир-Кавказ федераль-
нэ шьолъырымкэ ны-
дэлхэгъизэр языгъэхы-
рэ къэлэеgeхдээжэхэм азы-
фагу Ѣзызэхашгъэгъэ
я XII-рэ зэнэкъокум
иаужырэ уцугъу Чөркес-
скэ щыкъуагъэм хэлэ-
жагъ. «Тызэфэшхъаф,
ау тызэфэд» зыфилорэ
льянъиком я 2-рэ чыпIэр
къыщидихыгъ. Аш нэмэ-
къи, конференцихэм
ренэу ар ахэлжээ, «зэ-
хуухыгъэ урокхэр», ма-
стер-классхэр къетых.

**Жыныгъакэм и
9-м, Урысыем
ишиольыр иштэуми
афэдэу, Хэгъэгу зэо-
шом Теклонигъэр
къызидахыгъэр
ильес 78-рэ зэрэху-
рэр Адыгейим щыха-
гъунэфыкъигъ.**

Аш фэгъэхыгъэ юф-
тхэбзээ зэфэшхъафыбз-
республикэм икъэлэ
шьхъаэу Мыекъуапэ щы-
къуагъ. Гупчэ саугъэт
зэхэтым къэгъагъэхэр
зэрэкIэралхъаагъэмкэ
ахэр рагъэхъаагъэх.

Юфхъабзэм хэлэж-
хэй АР-м и Лышхъэу
Къумпыл Мурат, АР-м и
Къэралыгъо Совет — Ха-
сэм и Тхаматзу Владимир
Нарожнэр, федераль-
нэ инспектор шхъаэу

Сергей Дрокинир, мини-
стрэхэм я Кабинет хэтхэр,
къулыку зэфэшхъафхэм,
общественэ организа-
циихэм ялтыклохэр, нэ-
мыкхэр.

Пстэумэ апэу респуб-
ликэм ипащэ мэфэкъымкэ
къэзэрэугоибхэхэм къа-
фэгушуагъ. Теклонигъэм
и Мафэ тихъэгъэгу ис
унагъо пэпчкъэ мэхъэнэ
ин зиэ мэфэкъэу зэрэ-
щытыр Лышхъэу къыхи-
гъэштэй.

— Нацизмэ ныбжы
къымыгъэзэжжынэм фэш-
а ильес хъугъэ-шлагъэхэр
тщымыгъупшэнхэу тятэ-
жхэу, тятэхэу Хэгъэгу
зэошом Теклонигъэр
къыщидээхыгъэхэм къыт-
фагъэлэхтэй. Ау, гүхэлми,
тиблэхыгъэ зыщымыгъупш-
хэрэр щылх, — юыуагъ
Къумпыл Мурат. — Джы-

ри мары тихъэгъэгу ишы-
нэгъончагъэ, ишхъафит-
ныгъэ къуухъумэн фаеу
хъугъэ. Урысыем идзэ-
къолхэм пыблэнгэхээз-
эхэлэу я Хэгъэгу къауху-
мэ. Тарэгушо тиклэхэу,
Адыгейим икъигъэ дээ-
къолхэу, ехъхэм яшои-
гъонгъэхэу къуагъэхэу
хэушхъафыкъигъэ дээ
операцием хэлажъэхэрэм,
щытхуу пыльэу зипшэ-
рьльхэр зыгъэцэхээрэм.
Егъашэм тытуу илъытых
Хэгъэгу зэошом хэлэж-
хэхэу, я Родинэ ишхъа-
фитныгъэ пас элтээ зы-
тэгъэ тиллыхъуухъэр.

Хэгъэгу зэошом хэ-
къодагъэхэм зы та��икъэрэ
афэшыгъуагъэх. Аш ыуј-
дээ Егъэджехкэ авиабазэм
идзэкъолхэр, УФ-м хэ-
гъэгу клоц иофхэмкэ ыкъи
ошэ-дэмэшэ иофхэмкэ

иминистерствэхэм, хыкум
приставхэм, бзэджэшлагъэ
зезыхъагъэхэм пшъэдэ-
кыжь ягъэхыгъээнымкэ
Федеральна къулыкухэм
якъутамэхэу АР-м щы-
лэхэм къулыкуу ашызы-
хыхэр, юнармейцэхэр
сатырэу чыпIэм къыры-
къуагъэх. Нэужым зэ-
хахьэм къеклолгагъэхэм
«Егъашэрэ машом» къэ-
гъагъэхэр къералхъагъэх.

Хэгъэгу зэошом иль-
хан Адыгейим икъигъэу
нэбгырэ мин 80 зээраплэм
Iухъагъ, нэбгырэ мин
пчагъэ ззо къыбы шылэу
пүним пэуцужжыгъ. Тичы-
пIэгъу нэбгырэ 52-мэ
Советске Союзым и Лы-
хъужьыцэ къафагъэшьо-
шагъ, нэбгырэ 13-р щыт-
хъум иорден икавалер
хъугъэх.

ХҮҮТ Нэфсэт.

**Адыгэ
Республикэм
и Лышхъэ
иунашъу**
Рэзэнэгъэ тхыль
етыгъэным
ехыллагъ

Хэбзэгъеуцугъэм игъэ-
птийнкэ, цыфым ифиты-
нгъэхэмрэ ифедэхэмрэ
къэхуумэгъэнхэмкэ гъэ-
хъягъэу илхэм алаа Шы-
быхъу Аминэт Махь-
мудэ ылхъу — Адыгэ
Республикэм цыфым
ифитынгъэхэмкэ и Упол-
номоченэ иаппарат ис-
пециалист-эксперт шхъаэ
рэзэнэгъэ тхыль фэгъэш-
шьошгъэнэу.

**Адыгэ
Республикэм
и Лышхъэу
Къумпыл Мурат**
къ. Мыекъуапэ,
жыныгъакэм и 10,
2023-рэ ильес
N 92

**Адыгэ
Республикэм
и Лышхъэ
иунашъу**
Рэзэнэгъэ тхыль
етыгъэным
ехыллагъ

Псэуплэ-коммуналнэ
хъызметын ылъэныкъокэ
гъэхъягъэу илхэм алаа
Іепэжыхъэ Султлан Нур-
бый ыкъом — муни-
ципальнэ образование
«Къалэу Мыекъуапэ»
имуниципальнэ пред-
приятие «Майкопводо-
каналы» ишаа рэзэнэ-
гъэ тхыль фэгъэшшош-
гъэнэу.

**Адыгэ
Республикэм
и Лышхъэу
Къумпыл Мурат**
къ. Мыекъуапэ,
жыныгъакэм и 10,
2023-рэ ильес
N 93

Шэжъыр агъэлъапIээ

Теклонигъэм и Мафэ ихэгъеунэфыкъын епхы-
гъэу республикэ общественэ движение «Адыгэ
Хасэр», Адыгейим иобществэу «Шыу Хасэр» къэшакло
зыфхъуагъэхэм шы спортымкэ мэфэкъ зэхахьэу
«Адыгэ шыу джэгу — Тэхъутэмыкъуай 2023» зы-
филорэр зэхахь. Юфхъабзэр жыныгъакэм и
13-м Тэхъутэмыкъуае ишыгъэччапIэу «Щагъдым»
щыклошт.

Адыгэ Республикэм льэпкъ иофхэмкэ, іекыб
къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адырээ
зэххынгъэхэмкэ ыкъи къэбар жыгъээ иамалхэм-
кэ и Комитет льэшэу гүхэл щыхъоу Адыгэ Респ-
убликэм икъэралыгъо учреждение «Зичыгужь
къэзэжжыхъэрэр хэгъэгъозэжжыгъэнхэмкэ
Гупчэм» ишаа Гүкъел Асхъад Тыркубый ыкъом
фэтхъаусыхэ ышэу Ахъмэд игъонэмис зэрэху-
гъэм фэш.

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждение
«Зичыгужь къэзэжжыхъэрэр хэгъэгъозэжжы-
гъэнхэмкэ Гупчэм» щылажъэхэрэр льэшэу гүхэл
ашыхъоу учреждением ишаа Гүкъел Асхъад
Тыркубый ыкъом фэтхъаусыхэ ыш идунай зэри-
хъожжыгъэм фэш.

Мэфэкъыр сурэтхэмкээ

Сурэтхэр: А. Гусев, А. Паутеншлегер, А. Балабась.

ЩЫЛЭНҮҮГҮЭ ГҮОГУ ГҮЭШЭЛГҮОН

Үрыссыем ижурна-
листхэм я Союз
хэтэу, СССР-м и Ул-
шыгъэ Күачэхэм я Дзэ-
тедзаплэ дзэ-полити-
ческэ литературэмкээ
иредакции иредактор
шъхьайлэу, полковникым
нэсыгъэу Мадин отстав-
кэм Күагъэ.

Непи ахэр шү альэгүүрэ үофым пылых. Кьюаджэу Тхагъяаштэ ихаахыжхэм ашыц Klaklyхъу Мадин Краснодар краим илэгүү, ильяс 85-рэ ыныбжь, отставкэм щылэ полковник, ау непи чан, зы чыыпэ исэп. Игукъякъяжхэр етхых, тхыльхэр къыдегъякъых.

Аще икласу Игорь, ари отставкем щылэ полковник, зэо-зэпэүцжыхэм яветеран, щылэнгээ гьогу гъашгэйн къыкүгъ. Ильэс 15-м ехъугъэу арДээ-тариих журналэу Москва къыщыдагъэкырэм иредактор шхъял, ильэрэ ныкъорекэ узэктэлбэжымэ «Урысье Федэрацием изаслуженэ журналист» зыфиюра шытхуучар къынагъяшьошагъ.

Мадин ильээс заулэ хувьгэшь икъоджэ гупсэү Тхагаапшьэ дэс. Дунаим бэү кыншизыкхуягээ пенсионерым янэтаяхэм яунэү кынзэдэклюжыгээм гупсэфып! щигъотыгь. Къоджэ щылак! эу ицыкхуяом зэсэргъягъами къин кынфемыхъоч кынфигъэзэжыгь.

Мадин ышъхъэ фэгъэхъыгъэу кылъотен-
ныр икласэп. Ильэс зээфшъхъафхэм
къулыхку зыщихыгъэм, илэнэтлагъэхэм
афэгъэхыгъэу мэктэ дэд кынгуульяар.
Къушъхъачэлэс кьоджэ цыкликум къышы-
хуугъ, шапсыгъэ унэгъо къизэрлыклоу
репрессиехэр къизэпэзычыгъэхэм къи-
хуухъяагь. 1948-рэ ильэсийм ятэ игүүсэү
Казахстан къикылжыгъяагъэх. Аш ылуж-

Ильэс 70-рэ фэдиз хэгъэгум и Улэшыгээ Klyuchikhem аратыгъ Klyuchikhuy лацьом кыхэкыгэ дзэ журналистхэу Мадин Юсыиф ыкъомрэ икъалэу Игорьрэ.

ильэситүү тешлэгчээ ян ишьэштээ цыклоу Бэдзэрхъянрэ Мадин ышэү Дамиррэ игүсэхэу Тхъягьапшээ къэклюжыгъяа.

Дамир нэүжкүм зэлъаштэрэ юрист, профессор, доктор хувьгээ, Урысын народнэ хызымтэймкэ иакадемиу УФ-м и Президент дэжь кыышызэуахыгъэм икуутамэу къалэу Ростов-на-Дону дэтим июридическэ институт ыкчи правэмкэ уштыгпэ Гулчэм ящац. Ильэссыбэкэ узэкэлэбэжжэм, шапсыгъэхэм кыззерахэкыгъэр кыхихгъэшынм фэш, ыльэкъуацэ зэблихуугъаяг. Ары Шапсыгъэ Дамиркэ ар зыкызындааштэрэр.

Дамиркүй арзықызызельшашерэр.
Мадинирэ Дамиррэ ятэу Юсыф
цыыххэм лъйтэныгъэшхо зыфашлэу,
тхыдэжхъехр зыфызэхалхъэрэ
цыиф гъэшлэгъонуу щытыгъ. Іэпэ-
лесненгъэшхо Тхъэм къыхильхъа-
гъэу, «ыїэ дышъе пэчъы» зы-
фаюхэрэм ащыщыгъ, гъукїещтыгъ,
пхъашїещтыгъ, псөольшыстыгъ, зы-
горэхэр къыугупшысыгъэхэу илагъэх.
Дэжьиер зераукуэбзыре машинэр аш-
ышыгъ-аар тарихъым ар къыханаг-

ышыгызъэу тарихыым ар кыхэнагь.
Мадин 1956-рэ ильэсүм Псышүапэдэт еджаплэр кызынхым дзэм күүлкүү щыхынэу зэклом, Советскэ Дзэм ыклиХы дээ флотым я Аппшээрэ дээз-политическэ училищэу къалэу Львов дэтым журналистикикмкэ ифакультет чэххээгъагь.

— Аиц фэдээ сэнэхьат къыхэсхын хъугъэ-шІэгъиту ушьхагьу фэхъугъэр, — ыгу къэкыжы Мадин. — Подмосковьевем къулыкъу Ѣысхызз, МГУ-м журналистиикэмкІэ ифакультет идоцент нэужым хъугъэ Тхъагъушэ Игорь нэ-Іуасэ сыйфэхъугъагь. Аиц сиригъэблагы Москва сыйшилагъ, университетым, общежитием сачІэхъагь, студентхэм нэІуасэ сафэхъугъ. Шъхафит гупши-сакІэ зиІэ кІалэу, творческэу гъэпсыгъэхэм, «къушъхъэхэр зэ-пырагъэзэнхэм» фэхъазырхэм сяхъопсэгъагь. ЕтIани Московскэ дээ округым и ПВО ичастэу къулыкъу зыщысхыгъэм сый-щырихыылІэгъэ чIыпІэ горэм журналист сыхъунэу сыйгу къызэрихъагъэр къыгъэптийтэжыгъагь. Мафэ горэм аиц Московскэ дээ округым и ПВО игъэ-зетэу «На боевом посту» зы-фиIорэм икорреспондент къэ-кІуагь. СэrikІэ оишІэ-дэмшишІэ дэдэу дзэкIолIхэм ящиIеныгъэ фэгъэхъыгъэ статья згъэрхъязы-

*рынэу ар кысэлъэйгъ.
ФэзгъэцакIи сихыгъэ
зеджэм лъешэу ыгу ри-
хыгъ. Аиц ыужыами темэ
зэфэшьхяафхэмкIэ тхыгъэ
заулэ мы гъэзетым кы-
щыхэсүүтынэу хъугъэ. Бэ
темышIэу журналист сэ-
нэхьат зэзгъэгъотынэу ко-
мандирхэм игъо кысфа-
лъегъугъ.*

Джаущтэй дээ журналист гьогум Мадин Техвагъ. Ильэс 35-ү аш ритыгъэм «Ильеоянхэр», зэктэй плюмы хүнэнү, къыкүгъ. Дивизионийн иргээзтэй «Боевое знамя» зын филорэм икорреспондентэй Николаев щыригъэжьэгъагъ, етланэ дээд авиацием иргээзтэй «Советский пилот» зыцэм щылэжьагъ, советскэ дээ Германием а лъэхъаным щылагъэм иргээзтэй «Советский патриотым» иотдел ипещагъ, Одесскэ дээ округын иргээзтэй «Защитник Родины» икорреспондентыгъ, журналэй «Агитатор армии и флота» зыфилорэм инструктор шхъхэлгъ.

Урысын ижурналистихэм я Союз хэтэү, СССР-м и Уяшыгъэ KlyuchIэхэм я Дээ тедзаплэ дээ-политичесэ лите-ратурэмкэ иредакции иредактор шъяхы-лэу, полковникым нэсцыгъэу отставкэм klyuchyэ. «За службу Родине в Воору-женных Силах СССР» зыфиорэ орде-нитү ил, нэмькэ къэралыгъо тынхэмкэ, щытхуу ыкчи рэзэньгъэ тхыльхэмкэ мыйзэу, мытюу къыхагъашыгъ.

Аш үүж уахътэ горэм Москва дэссыгь, етланэ ичйыгужь кыргъэзжыгь. Гъэзхэм къащыхиутыгъэхэм анэмыйкэу очерххэр къыздигъэхъэгь тхыльэу «Азы журналистики» зыфиорэр 1967-рэ ильэсүм Мадин къыдигъэкыгь. Джащ фэдэу непэ къынэссыгьэм дээ еджап!эхэм якурсантхэм агъэфедэрэ пособиеу «Спутник военного журналиста» зыфиорэм иавтор гуадз.

Пенсиям щылэу кыдыгъэкыгъэх «Незабытое прошлое», «Последние дни свободы» зыфиюрэ тхыльхэр. Ахэм адыгэ тхыдэжъхэр, хы Шуцлэ йушъо шапсыгъэхэм ятарих кыххэхыгъэ къэбархэр, ишылэнныгъэ щыщ пычыгъюхэр, игульытэхэр, зарисовкэхэр, непэрэ мафэхэм афэгъэхыгъэ очеркхэр адэтын.

Клакъыхъу Игорь джы запасым щы

Как Ыхъу Игорь джы запасым щыI, Чернобыль къышыхъу гъэ тхъамыкIагъом идэгъэзыжын хэлэжьагъэхэм ашыц, зэо-зэпэуцужжхэм яветеран.

Чернобыль къыщыхъугъэ тхъамыкъагъом идэгъэзыжын хэлжэягъэхэм ашыц, зээ-зэпэуцужжэхэм яветеран. Щитхүм иорден къыфагъэшшошагъ, нэмыкъ къэралыгъ тоынхэмкъ къыхагъэшыгъ. 2008-рэ ильэсым къыщуяблагъэу дээ-тарихъ лъэныкъомкъэ къэралыгъ научнэ издание закъо УФ-м зыкъэухъумэжкынымкъэ и Министерствэ и Дээ-тарихъ журнал иредактор шъхъа! Зы клалэ ил, ятэжь ыцэ — Мадин фаусыгъ. Аш журналист гъогур къыхихыгъэп, информационнэ технологиехэмкъэ специалист.

Мадирэ Игорьрэ сыйхат пчагъэрэ уадэгүүштэгъами, уязэштырэп. Цыф еджагъэх, үшых, акылыштох, щынгыгэ тьюогу гэштэгъон къактгүй, етлани ахэм къэбар къэлтэнэмкэ үспэлэсэнгүй Тхьэм къахильхагь. Арышь, узэгүүшисэн, кылппшхъялжыныбэ къахэохы. Етлани гэштэгъоныр, ятарэ ыкъорэ ильэссыбэ дээ къулыкъум зыратым, кынгыгуабэ кызызшэпачым ежхэм ашхьэ нахьи журналистикэр нахышуу альэгүн зэральэкыгъэр ары.

НЫБЭ Анзор.

Сурэхэр: KlakIыхъухэм яунэгьо хъарзынэш.

ШЭНЫГЪЭЛЭЖЬ, ЕГЪЭДЖАКІУ

Нэшьукъуае цыф лэжъэклошхохэр, еджэгъешхохэр, юфшэнымкэ гъэхъэгъешхохэр зышыгъехэр мымакіеу кыдэкыгъэх. Ахэм ащыц бзыльфыгъэ тигуапэу гъэзетеджэхэр нэуасэ фэтшыхэ тшоигъу.

Нэшьукъуае щыщху Кыкі Щамсэ-динрэ ишхъэгъусэ Сарэрэ сабынх зэдаплугъ, зэдалэжъын. Нэбгырэ пэпч ашьэрэ гъэсэнгъэхэгъэхэгъэх, щы-лэнгъэм игъогу тэрэс тырашагъэх. Кын lyklagъехэм, зэдикеуцагъэх, гушуагъо аплекі кыкыгъэм зэдаётгъэх. Лытэ-нгъэхэз эзфашыгъырэм ишуагъекі яунагъо гуфбэнгъэх иль зэптиеу къахыгъ. 1959-рэ ильэсэм имэкьюогу маза къэхъуягъа аэрэ пшъэштэжъем зэреджагъехэр Аминэт. Ицыкігүм кыщыбулагъа губзыгъэх, шыкіе-локіе гъэшгъонхэр хэгългагъохэх, «уже къы-дээзирэр ехъуатэ» зыфалорэм фэдэу ар щытыгъ. Ишыгъекі классым исхэм рензу къахэштыгъ.

Аминэт иапэрэ кэлэгъаджэх Борсэ Зубер Исхакъ ыкъом мырэущтэу ыло-гъагъ: «Сэ къэсционеу щытыр къэгогу сыримыгъафэу ежь къысшыуло, мыр къэхъумэ, илэгъумэ атекіе шэнгъэх ин ыгъотынэу къысшошы». Зэриуагъэм

фэд, Нэшьукъо гурит еджаплэм ия 8-рэ класс «5» заклекі кыуухи, Адыгэ кэлэгъаджэ училищым чэхъягъ. Анахь дэгъухэм исурэт ахэтэу еджаплери дэгъу дэдэу къуухыгъ. Нэужым, 1978-рэ ильэсэм, Адыгэ кэлэгъаджэ институтым чахьи, аш иеджэн щыпидзэжъыгъ. Дипломыр къызыратыжым, ежь фэдэ кэлэгъаджэ куп игъусэу къалэу Казань иоффшэн щыригъэжъягъ. Ильэс фэдизэр лэжъагъа зыгъэпсэфыгъо уахтэм ичилэ кызыэжъюмын, Трэхъо Асхад иклалэу Аскэрэ Аминэтрэ шхъэгъусэ зэфхъу-гъэх ыкъи Краснодар клохыгъэх. Ильэс тешлагъа шъэожъые цыклоу Рустам къафхъу.

Краснодар дэт гурит еджаплэу N 49-м Аминэт иоффшэн щыпидзэжъыгъ. Иоффшакіе уасэ кыифашы, 1990-рэ ильэсэм «Кэлэгъаджэ-методист» зыфилор цээр къыфагъэшьошагъ. Нэужым, 1991-рэ ильэсэм, Пшызэ къэралыгъо университетым иоффшэн щыльгъэжъуатэ. Ашьэрэ

рэ еджаплэм юф щыпшэнир пшъэрэлышиху: уишэнгъэх рензу хэмгъэхэх зэптигэ щыпшэнгъэм укышиинэшт. Ар къууруйозэ, Трэхъо Аминэт а университетым иаспирантурэ чэхъяжы, къуухыгъыгъ. 1999-рэ ильэсэм кандидатскэ диссертациер къыгъэшьыпкъэжъыгъ. Научнэ юфшэнгъэх 50 фэдиз ил. Джащ фэдэу 2003 — 2006-рэ ильэсэм университетым идокторантурэ къууруйогъ. 2007-рэ ильэсэм филология шэнгъэхэмкэ доктор хууягъ. Пшызэ къэралыгъо университетым географиемкэ ифакультет дунзэе туризмэрэ менеджментымрэх икафедрэ ипрофессор мэхъу. Мы ильэс дэдэм Аминэт тхыль къыдэгъэки «Ислам в контексте историй и языка» ылоу. Мы тхыльтыр истиам диним хэшшык физиэхэмкэ гъэшгъэнэу щыт. Ар зыфитхыгъэр ышыпхьоу, зидуйнай игъонэмисэу зыхъожьыгъэ Саныет ары, Тхэм джэнэт къырет.

2009-рэ ильэсэм «Адыгейско-русский

учебный словарь» ылоу нэклиубгуу 100 хуурэр кыдигъэкыгъ. Мы гүшүальэр гурит ыкъи ашьэрэ еджаплэм ачхэхэу адыгабзэр икъоу зымышхэрэмкэ лэ-пыэгъушу хууягъ.

2011-рэ ильэсэм «Адыгейско-русский словарь многоотраслевой учебный» зыфилор нэклиубгуу 132-рэ хууу кыдигъэкыгъ.

Трэхъо Аминэт ильэс зэклэльхэхэх лъянъко зэфэшхъафхэм афэгъэзэгээ курсхэр зэхиагъях, студентхэм атхыре курсовой, диплом юфшэнхэр ыуплъэ-күхжыщтыгъэх, ашьэрэ еджаплэм щызэхашэрэ ыкъи дунэе мэхъанэ зиэ конференции пчагъэмэ ахэлэжъагъ. Зэклэмкі научнэ юфшэнгъэх 60-м ехъу Аминэт ил, ахэм ахэтых монографиехэр, гүшүальхэр. 2014-рэ ильэсэм нэс Пшызэ къэралыгъо университетым юф щиагъагъ. Ригъэджэхэх студентахэр лъяшэу кынфэрэзэх, шхъэкіефэнгъэшхо кынфашы. Хэкоу къызэрхыхъаагъеми идэгъугъе нэмэхк щаорэп.

Тильаплэу, тигупсэу Аминэт! Псауныгъэхе уилэу, уигъэхъагъехэр цыфхэм агъэфедэнхэх альэкіеу, уибын-унаагъо ышхъагъа берэ уитынэу, бэгашэх ухуунэу, Тхэм ынешу кыншифэнэу түлфэлэлэо!

КЫКІ Щамсэт.

Нэшьукъуай.

Лъэпкъ проектхэр

Гъогухэм язытет зэрагъаш

«Щынэгъончъэ ыкъи шэпхъэшхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфилорэ лъэпкъ проектым кыщыдэлъытагъэу агъэцэкіэжъырэ гъогухэм язытет агъекощырэ лабораториехэмкэ ауплъэкъу.

Адыгейим игъогухэр языгъэцэкіэжъырэ «Адыгэавтодорын» муниципальнэ образованиехэм яадми-нистрациехэмрэ аш фэдэ лабораториу бгъэфедэмэ нахьышум икъыхэхын мэхъанэ раты. Аш фэш «Росдортехнология» зыфилорэ Гъэорышиланлэм аш фэдэ псеуальхэр тигъогухэм ащеуштых, зерегъаш.

Мызыгъегум ушэтийн юфшэнхэм апае Мыекъуапэ икіеу къалэу Лабинскэ кирэ федеральнэ гъогоу джырэблагъэ агъэкіэжъыгъэр кыихаагъ. Аш щыщуу километритлү ашти, асфальтыр зээлизэу тельтимэ, ар мытэкъожыным пае шыкіеу агъэфедагъэхэр, гъогу конструкциехэм яптигъэх Урысыем кыщашыгъэ къеклокырэ лабораториехэмкэ ауплъэкъу.

Оборудование аш хагъэлэжъагъэхэр къалэхэу Москва, Санкт-Петербург, Самарэ, Саратов ыкъи Шычэ къаашашыгъэх. Лабораторие пэпч ишыкіэгъэ приборхэмкэ зэтэгъэпсихъагъ, ау ахэм іекыб къэралхэм къаашашыгъэу зыпари ахэтэп.

«Росдортехнологиим» диагностикэмкэ иотдел ишээу Арсен Бар-Слива кынээриуагъэмкэ, аш фэдэ техникэ кынээриуагъэмкэ хызымтшалпэ пэпч ар зызэхигъэуцокіе, гъогум изытет иуплъэкунхэр зызэхихъэхкэ, шыкіеу ыгъэфедэхэрэмкэ шъеф ил. Командэу ушэтийнхэм ахэлажъэх, лабораториехэр къэзгъэлэгъохэрэм а зы уахтэм, а зы чыплэм ахэр ащауштых. Арышь, мы юфхъабзэм пшъэрэйт шхъаалэу илэр ахэм къаагъэлэгъуагъэр анализ ышынышь, зеригъэпшэнхэр ары.

Гъогур зыгъэфедэрэ водительхэмкэ анахь шхъаалээр ахэм язытет оборудование анахь дэгъухэмкэ улзэ-күгъе хууныр ары.

Километри 3,1-рэ агъэцэкіэжъыщт

«Щынэгъончъэ ыкъи шэпхъэшхэм адиштэрэ гъогухэр» зыфилорэ лъэпкъ проектым кыдыхэлъытагъэу 2023-рэ ильэсэм гъогу ыахыитф Мыекъопэ районым щагъэцэкіэжъыщт.

Поселкэу Табачнэм еклурэ гъогоу километри 3,1-рэ хуурэмкэ рагъэжъагъ. Проектым ишуаагъэхэр ар федеральнэ шапхъэхэм адиштэу ашыщт.

Гъогуш Гъэорышиланлэм N-у 3-р ары юфшэнхэр зэшшозыхъхэрэр. Хызметшалпэ асфальтыр ежь къешы, температурэу ишыкіагъэм дэмыхыним фытэгъэпсихъэгъэ техникэр ил.

Юфшэнхэр зэрээшшуахъхэрэм «Адыгэавтодоры» лъэллээ. Аш испециалистхэм кынээриуагъэмкэ, мы подрядчиким ильэсэбэ хууягъэу тишъольыр игъогухэм юф ашешэ, сыйдэгъоки ишшэрильхэр егъецаклэх.

Поселкэм еклурэ гъогум асфальтыр тельтэр зэрэгэ-кэжъырэ имызакъо, тамыгъэу тетхэр зэблахъух, общественнэ транспортим иуцуулэхэр зэтэгъэ-психъажых, лъэсрэгк гъогухэр агъэцэкіэжъых.

Мы гъогум изытет поселкэм дэсхэмкэ мэхъэнэ ин ил — еджаплэм, кэлэцэйк ыгъыплэм, ФАП-м яеклонла-пхэхэр аш къыхэхкын.

Сурэтхэр: «Адыгэавтодоры».

Текноныгъэм фэгъэхъыгъ

«Текноныгъ» зыфилорэ марафоныр Адыгейим щыкъуагъ.

Мазэм къыкъоц студентхэр, кэлэеджаклохэр аш хэлэжъагъэх. Аужырэ тхамафэм «Мыкъодыжыщт полк» зыфилорэм пае пкыгъохэм яшын фэгъэхъыгъэ мастер-классхэр зэхажаагъэх, джащ фэдэу урокэу «Текноныгъэм ивалс» къуагъэ.

Партиеу «Единэ Россиям» ишъольыр общественнэ приемнэу Адыгейим щыкъэм, Ныжкыкіе гвардием ыкъи федеральнэ

партийнэ проектэу «Тарих хэжжыр» зыфилорэм ялтыклохэр марафоным кэ-щакло фэхъугъэх.

Тарихыр къэуухумэгъэнэр ары партием ильэпкъ программэ ишшэриль шхъаалээр. Марафоным ишуаагъэхэр, лэшэгъу зэфэшхъафхэм лыхъужынгъэ зезыхъагъэхэр кыткэхъухъэрэ лээжуххэм арагъашэх, непэрэ мафэм фашизмэм ебэнхэрэм ягуу дахэкэ ашы.

Хэхъоныгъэхэр ашынхэм илахьышу хэль

Мыекъопэ къералыгъо технологическэ университетым иректорэу Къуижъ Сайдэ Армением щыкогъе научнэ-практическэ конференцием хэлэжьагь. Шъолтырым экономикэмкээ хэхъоныгъэхэр ышынхэм ашьэрэ еджаплэм илахьышу зэрэхэлжир ашь юнчидуагь.

университетыр къызызэуахыгъэр мыгъэ ильес 30 мэхъу. Урысыем и Къыблэ ыкы Адыгейим яэкономикэ хэхъоныгъэхэр ышынхэр ары ар къызыкъизэуахыгъэр. Анахэу мэкъу-мэцчим, гъомылпехъаш производствэм, зеконым ыкы экологиим ар афытгээпсихъагь. Псаунгъэр

къеухумэгъэним епхыгъэ сэнхъатхэр зыщизэрагъэгъотырэ лъэнэйхъохэри къызызэуахыгъэх. Технологическэ предпринимательствэм хэхъоныгъэгъэ шынхэм ёшыгъэнимкээ проект пчагъэ щынхэм ёшыгърашыгь. Конференцием ахэм ягуу къышишыгь Мыекъопэ къералы-

гъо технологическэ университетым иректорэу Къуижъ Сайдэ.

Шъолтырым инновационнэ системэ, технологическэ предпринимательствэм хэхъоныгъэхэр ашынхэм университетым илахьышу хэль. Ашьэрэ еджаплэм студентхэм ыкы къелэгъаджэхэм яшэ-нгъэ зэрэхъяахъорэм даклоу федеральнэ проект инхэм ахлажьэ. 2017-рэ ильесим къыщегъэжъаагь студентхэр проектнэ куп зэфэшхъафхэм ахэтих. Предприятие ыкы организацэе 50 фэдэзмэ проекти 100-м ехъу афызхишагь. Джаш фэдэу ашьэрэ еджаплэм къелэджаклохэми тоф адешэ, проектнэ тофшэнхэр аргэхэшых.

Конференциер Армением и Лъэпкъ аграрнэ университет щыкогъагь. Урысыем, Армением ыкы Грузиим яапшъэрэ еджаплэм ялъыклохэр ыкы предпринимательствэм епхыгъэ организацием ашыгъэр хэлэжьагъэх. Дунээ оптыр ыкы гъэхъагъэу ашыгъэхэр къызфагъэ-федэхээ джырэ лъэхъаным экономикэм хэхъоныгъэхэр ышынхэм пае ашэн фаем къээрэугъоигъэхэр тегущыагъэх.

Экономикэм гухэлтыкъэхэр хэгъэхээ-тъэнхэм ыкы технологическэ предпринимательствэм іэпшэгъу фэхъугъэним мэхъэнэ ин зэрялэр тикъералыгъо къытрылхъэгъэ санкцием къагъэлэгъуагь. Шэныгъэмэ ныбжыкъэхэм ячаныгъэрэ зэготэу технологическэ предпринимательствэм хэхъоныгъэ ышынхэмкээ ашьэрэ еджаплэм мэхъанэшо я.

Мыекъопэ къералыгъо технологическэ

Гъэзетеджэм иеплъыкI

УрыгущыIэн, урылэжъэн фae

Адыгэмэ гушыIэжь дэгүу я!: «Зыхэмыхъорэм хэкIы, зыхэкIырэр оухы».

Бээ зэфэшхъаф шъэ пчагъэ дунаим щэзекю, къодыжыгъэри, нэмийкъызэхэм ахэткъухажыгъэри маклэп. Бзэр щынхэм, къэнэнхэм пае ашь урыгущыIэн, ар зэхэпхын, хэхъон фae.

Цыфыр къээзыуцхъэрэ дунаим, ашь щылакIэ щырилэм, тофэу зыптыльим, пкыгъо зэфэшхъафэу ыгъэфедэхээрэм япхыгъ щылакIэ ижабзэ хэтыр. КIэ горэ къаугушысмэ е зыгорэм къылэпахымэ, ашь цэ илэн фae, ар е лъэпкъым къе-угушысмы, е пкыгъоу къаэлкIэхъагъэр къызхахыгъэхэм ралорэмкээ еджэх. Дэгүу кIэ цэ фаусмэ, бзэр зы гушыIэлкIэ нахь бай хьющт. Ау къыхэкIы гушыIакIэ къаэхъагъэр ашь къыкырэм-кээ зэрэдзэлкIэу, гушыIэ мышыухэр къаугушысмы. Ар адыгабзэм изакъоп къызышышырэр. Калошыр урысмэ ашьфедэ зэхъум урыс шэныгъэлэж-хэм ашь юнчидуагь. Калошыр «мокроступ» хьющт, ашь юнчидуагь.

ау цыфмэ ар аштагъэп, калошыр калошэу къэнэжкыгъ, урысыбзэмэ ежь ием фэдэу хэуцуагь. Урысыбзэ гушыIэ ашьфедээрэм ипроцент 80-р нэмийкъыбзэмэ къаэхкIыгъэу агъэунэфыгъ, ашь иягъэ зыкIы бзэм екIырэп, ежь зэрэфаеу гушыIакIэр къело, а къэлкIакIэр бзэм ештэ, щыщ мэхъу, цыфмэ ашьфедэ.

Ашь фэдэу тыбзэ ыштагъэр маклэп, цыфми жуугъэу ашьфедэ: гъэзет, сурэт, сомэ, чапыч, тучан... Ахэм тыбзэ къа-гъэбаигь нахь, ягъэ къытэкIыгъэп.

Адэ сида джы хүрэр?! Адыгбзэ шылыкъэлкIэ къауагъэр алтытээз, къэлокIэ гъэшIэгъонхэр гур зыгъэклодэу, адыгабзээр гушыIалъэлкIэ зээзгъэшлагъэм къыз-зериоштим фэдэхэм бэрэ тарехынлэ. ГушыIэм пае, «Бездомные собаки» зыфиорэр «Бысым зимыгъэ хэхэр» алошь зэрэдзэлкIы. Ар сидаущтэу пштэшт адыгабзэр уиниудэлэфыбзэу?! КъэlyakIэу бзэм илэр — хээ гъорыкIу.

Джаш фэд, «Бездомные дома» зэрэдзэлкIы «Бысым зимыгъэ унэхэр» алошь, егашIэм бзэм ыгъэфедэрэр «унэу агбнэжкыгъэхэр». машлор къызхырагъэхъэрэр гушыIэжъхэр ары. Урыс гушыIэжъхэр аштэхшт, адыгабзэлкIэ зэрэдзэлкIых, ахэм атефэу тэ нахь мыдахэхэмэ, нахь мыдэихэу, губзыгъэу, лушигъэ ахэльэу къэуагъэр тилэр гүннечь. Адэ тидэ щыла ахэр зыщыгъо-игъэ тхылтыр? Сидаущышхъахэу урыс гушыIэжъхэр зыщыгъоигъэ тхылтыр томиш хүрэр зэптырызгъэзэжьагь. Зэтэфэрэ мэхъанэ зиэ гушыIэжъхэр адыгабзэмэ урысыбзэмэ ахэтэр бэдээдэ мэхъу, ахэр зэфэсхъысигъэх. Сэ сышэ-нгъэлэжъэп, даушыгъэ хэзгьотэнэуи сищылагъэп, лъэпкъым, сибзэ сишуагъэ язгъэкIынэу сиифай. А материалыри, нэмийкIхэри шэныгъэлэж зытуущмэ ястынену сялэеуагь, ау езгэгушунхэ сплэкIыгъэп. Сэ сцэ къэлхэгъэнэу, къы-щаонену сищылагъэп, къашхъанэ къо-

дьеми ары ныIэп. Узхэпльэн тхыль горэхэр яэ хьюм, адыгабзэм рылахъэхэрэм къашхъэпэнба?!

ГъэшIэгъон дэдэ сцыхуу тишиныгъэлэжъэу адыгабзэм дэлжэхъэрэм ашь юуагъэр: «Сэ сымышлэрэ гушыIэр адыгабзэм хэрэмьт». Бжэдигъу, къэмгүй, къэбэртай алошь зэнэкъокуух нахь, зым хэмьт къэlyakIэр адрэм хэтмэ ар зэкIими агъэфедэн алькъынэу литературабзэм сида зыкIыхэмыхъаштэр?! ЗэкIэ кын къээзышырэр гушыIэлльэ тэрэхэр зэрэтимыIэхэр ары. Ти-гушыIалъэхэр ежь зэхэзгъэуцагъэм иеплъыкIэхэр гъэшIэгъэх. Адэ сида пае зыщыдгъэгъупшагь бзэ пэпчь академическэ гушыIалъэ зэрийэр? Ар хэбзэгъэуцагъу щытын фae. Тэ «мы авторым мырэущтэу ытхыгъ, мыдрэ авторхэм нэмийкIхэу а гушыIэр атхыгъ» тэло. ЗэкIэмэ зедаштагъэр щытынхэ фae академическэ гушыIалъэ дэхъашт гушыIэхэр — макъеу, тамыгъэу хэтхэри, ударениер зытефэрэри, къэlyakIэр илэри. Мыш фэдэ тофыгъохэр мыгъэцкэлгъэхэ хьюм, зэнэкъокуухэм таажэхэр.

ХЬАУДЭКЬО Сар.
къ. Мыекъуапэ.

Мэфэк Iофтхъабзэхэр

Шүхъафтынхэм якъыдэхын Іштэхыгъэп

Хэгъэгү зэошхом тицыфхэм Теклоныгъэшхор кызыщыдахыгъэр ильэс 78-рэ зэрэхь угъэм фэгъэхыгъэ шыгъачьэ республике ипподромын Ѣыкъуагь.

дээфэгъэ уахътэм Мыекъуапэ итторческэ купхэм, эстрадэм иордыхохэм, олимпийскэ резервымкэ спорт еджаплэм чэсхэм къагъэхъазырыгъэ къэгъэльгъэхэм къэзэрэугъоигъэхэр яллынхэ амал ялагь. Джащ фэдэу кэлэццыкы аттракционхэм Iофашлагь.

Ильэситу ыкы ащ нахынбэ зыныбжь шыхэм якъызэдэчъэн цыфхэм ашлагъэшшэгъоныгъ. Теклоныгъэм и Мафэ, Хэгъэгү зэошхом иветранхэм, Урысыем Iофшэнимкэ и Лышхъужъеу Мэшбэшэ Исхъакь, зэшхеу Кобэшыч Хъасанэр Шумафэрэ яшлэжь, АР-м иминистрэхэм я Кабинет, Адыгейим и Къэралыгъо Совет — Хасэм ацлэхэр ягъэнэфэгъэ

шүхъафтынхэм зэнэкъокум хэлжъагъэхэр афэбэнагъэх. Ау постэуми анахь гъешгъоныгъэр ыкы цыфхэр зэжагъэхэр яллэнэрэ къизэдэчъэгъо Адыгейим и Лышхъеэ ишүхъафтын зэрлэгээр ары, шүхъафтын фондыр сомэ мин 500 хуучтыгъ. Метрэ 1800-рэ зэриль гъогуанэм ильэсич зыныбжь шы 12 къыщызэдэчъагъэх. «Лимит» зыцэ шыр апэу къэсыжыгъ (тесыгъэр Шыгъуща Айдэмыр, зиер Кобэшыч Анзор, тренерыр Пшыжь Артур). Республиком ишацэу Къумпъил Мурат теклоныгъэр къыдэзыхъэхэм ахъшэ шүхъафтын дипломрэ кубокрэ игъусехэу аритыжыгъэх.

Хабзэ зэрэхь угъеу, мы мэфэк Iофтхъабзэр ильэс къэс зэхашэ. Адыгейим икъэлэ шхъялэ имызацьо, республикэм ичыплэ зэфэшхъафхэм ашыпсэурэ цыфхэр шыгъачьэм ежэх. АР-м и Правительствэ илэпхэгъукэ Iофтхъабзэр рагъэклокы.

Зэнэкъокум еллыгъяа Адыгейим и Лышхъаэу Къумпъил Мурат, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматзу Владимир Нарожнэр, хэбзэ кулыкъухэм, общественнөө объединениехэм, ветеран ыкы ныбжыкъэ-патриотическэ организациехэм ялтылохэр.

Къызэдэчъэнхэм азифагу къызэдэчъэнхэм яллыгъаа Адыгейим и Лышхъаэу Къумпъил Мурат, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ацлэхэр ягъэнэфэгъэ

Гандбол

Финал едзыгъор

Гандболынхэм Урысые зэнэкъокум ифинал едзыгъор Московскэ хэкум щэкто. Зыныбжь ильэс 13-м шомыкыгъэ пшъашъэхэр ащ хэлажьэх.

Хэшүпкыын уцуగъохэм апхырыкыгъэ командэ 12-мэ зэнэкъокум зыщаушеты. Финалым ихагъэхэм ашыц Мыекъуапэ олимпийскэ резервымкэ испорт еджаплэ С.М. Джэннатэм ыцэ зыхырэм икомандэ. Къалэу Протвино Ѣыкъорэ Iофтхъабзэм Адыгейим къыщагъэльгъагь тренерхэу Валерий Гончаррэ Дауря Силантьевамэр агъэсэрэ пшъашъэхэм.

Командэхэр купитлоу гошыгъэх. Зэнэкъокум къыдыхэлтигъэ апэрэ ешлэгъо Мыекъуапэ ишашъэхэм ялагъэм гандбол ака демиу «Бибирево» зыфилорэм илъиклохэм ѣалыкълахъэх, пчагъяа 19:8-у аштуухыгъ. Волгоград икомандэу «Динамэм» зылокхэм, пчагъяа 11:11-у ешлэгъур аухыгъ. Ащ ыуж Самарэ хэкум иятлонэрэ командэ текуагъэх, пчагъяа 18:17. Джырэ уахтэм Адыгейим икомандэ очкоуи 3 ригъэхъу, купэу «Б-м» ятфэнэрэ чылдэр Ѣыльгъ. Типшашъэхэм мэхъанэшхо зиэ ешлэгъуиту ялшт, Краснодар ыкы Астрахань якомандэхэм алууцэлтих.

Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
БЗЭШИУ Асхад.

Зэхээшагъэр
ыкы къыдэзыгъэр:
АР-м лъэпкэ Iофтхъабзэм, Ишкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкээгъэхэм адярьяа зэпхынгъэхэмкэ ыкы къэбар жуутгээ иамалхэмкэ и Комитет

Адрессыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм
къаихырэр А4-къэ заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэхэм 5-м
емыхъхэрэр ары. Са-
тырхэм азифагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахи цыкъунэу
шытэп. Мы шапхъэхэм
адимыштэрэ тхыгъэхэр
редакцием зэкегъэжъюхъы.
E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
УФ-м хэутын Iофтхъабзэм,
телерадиокъэтынхэмкэ ыкы зэлты-
Іэсүкэ амалхэмкэ и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэйорышил, зэраушыхъатыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхъатыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкі
пчагъяа
4246
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 769

Хэутынны
узшыкъэтхэнэу
шыт уахтэр
Сыхатыр
18.00
Зышыкъэтхэгъэхэ
уахтэр
Сыхатыр 18.00

Редактор шхъаэр
Мэшлээкъо С. А.

Редактор шхъаэр
игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшъэдэгъыж
зыхъырэ
секретарыр

Жакіэмкъо А. З.